

Xarxa ferroviària de l'àmbit del port

Impulsor del projecte

Ministeri de Foment (ADIF)
APB

Termini estimatiu

Diversos terminis fins 2025

Descripció

En els propers anys hi haurà una profunda transformació de la xarxa ferroviària de mercaderies en l'àmbit del port, principalment per l'execució dels nous accessos ferroviaris sud i de les diferents terminals previstes a l'antiga llera del Llobregat i el marge esquerre de la llera desviada pel Pla territorial metropolitana de Barcelona.

Això afegirà una major complexitat a la xarxa actual, per la qual cosa és necessari que les diferents connexions, terminals, etc. es construeixin de manera coordinada.

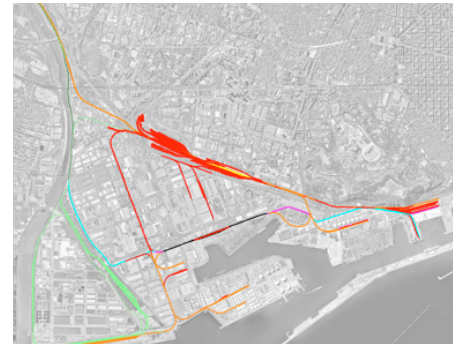
Les actuacions que s'albiren són:

a. Nou accés ferroviari sud al port de Barcelona: Consisteix en un nou accés pel marge esquerre del Llobregat en amples estàndard i ibèric.

Les bases tècniques del projecte van ser fixades en un conveni interinstitucional l'any 2013 que preveia aprofitar un tram de l'actual via de FGC, d'ample mètric. Aquesta solució limita molt la capacitat ferroviària perquè aquest tram seria de via única, i planteja altres problemàtiques importants com són la limitació del gàlib, la implantació i operació dels sistemes de senyalització i seguretat per a tres amples de via i el règim d'exploració compartida entre diferents operadors. El Ministeri de Foment ha anunciat recentment que desestimava la solució del conveni de 2013 i reprenia l'esquema en doble via de l'estudi informatiu de 2007. Les responsabilitats quant a l'execució de la infraestructura estan distribuïdes entre ADIF i l'APB.

b. Ramal ferroviari del carrer 4: El manteniment del ramal del carrer 4, malgrat l'obertura del nou accés ferroviari sud, té un seguit d'avantatges importants: maximitza l'eficiència de la xarxa ferroviària del port, representa una garantia de connexió amb la platja de vies d'E/R de Can Tunis i és una alternativa en cas d'incidències que puguin bloquejar el nou accés pel marge esquerre del Llobregat. A més, seguirà sent imprescindible per accedir a algunes de les terminals i àrees d'operacions portuàries. El manteniment i l'operació d'aquest ramal es troben en una situació de fragilitat administrativa. Per resoldre aquesta situació és prevista la signatura d'un conveni entre el CZFB, el Port de Barcelona i ADIF on es fixaran nous procediments pautats que assegurin el correcte manteniment de la infraestructura i el control de la circulació, així com l'execució de les inversions de reposició i millora de la via i dels passos a nivell. Es preveu així mateix una "inversió de posada a zero" de la infraestructura i dotar el ramal també d'ample UIC.

c. Esquema horitzó de terminals E/R, C/D i terminal substitutòria del Morrot: El nou esquema de terminals s'articularà a través d'un bucle ferroviari format per una via interior d'ADIF operant en règim general i una altra via paral·lela exterior del port

que funcionarà en règim de maniobres. Hi ha previstos dos parells de terminals E/R – C/D que ocuparan el marge esquerre de la llera desviada i el corredor a redors de la terminal de contenidors del moll Prat.

Les principals problemàtiques que presenta la terminal del Morrot en la seva configuració actual són la limitada longitud de les vies (d'uns 400 m), que no és possible ampliar; el dèficit d'espai per apilar contenidors; i el fet que la major part del tràfic hi accedeixi per la plaça del Carbó, generant disfuncions en el trànsit de ciutat.

Els organismes implicats en el trasllat de la terminal del Morrot són el Ministeri de Foment, ADIF, APB i l'Ajuntament de Barcelona. El protocol subscrit pel Ministeri, ADIF i l'Ajuntament l'any 2015 preveia que l'administració municipal promouria un desenvolupament urbanístic de caire terciari dels terrenys avui ocupats per la terminal del Morrot i que aquesta es traslladaria a Can Tunis, essent responsabilitat de l'Ajuntament compensar a ADIF per la reposició de la instal·lació i la transmissió de la titularitat del sòl. S'ha formulat, però, una tesi diferent per a la transformació de l'àmbit (veure projecte del passeig del peu de Montjuïc) i escau, per tant, reconsiderar el precitat protocol tot explorant un nou marc de col·laboració que també inclogui el Port de Barcelona. La ubicació que el Port planteja per a la terminal substitutòria de les instal·lacions del Morrot és a la part baixa de la llera antiga del Llobregat.